

FOTOAPARÁT – skvělý sluha,
*ale – někdy – nevyzpytatelný,
svéhlavý a záludný pán*

*... je tedy dobré naučit se mu rozumět a naučit se jej ovládat tak,
aby dělal to, co chceme my (ne naopak) ☺ ... o to větší je potom RADOST z výsledku*

co nás čeká DNES ?

❖ **Prostor PRO VÁS a VAŠE FOTOGRAFIE**

- **Sdílení:** co kdo z vás prožil u fotografování, „jak se mi fotilo?“, co byl největší problém?, co mě nejvíc bavilo?, co mi chybělo?, co bych potřeboval/a vědět? atd. atd.
- **K fotografiím:** dojmy, pocity, komentáře, podněty pro další focení, popř. i různé možnosti zpracování fotografie atp.

❖ **Souběžně s tím - základy ovládání fotoaparátu:**

- **Klíčová otázka:** Jak se vám podařilo „ovládnout“ fotoaparát??
- **Klíčová slova:**
  - **Světlo** - expozice, clona (A, Av), čas (S, Tv), citlivost (ISO), expoziční režim (často „PASM“)
  - **Objekt** – ostření, ohnisková vzdálenost (tzn. úhel záběru), skladba obrazu (=kompozice)

❖ **Zadání „domácího fotoúkol/k/u“ ☺**

ZÁKLADNÍ POJMY, TÝKAJÍCÍ SE OVLÁDÁNÍ FOTOAPARÁTU

■ ad SVĚTLO

- **expozice**, čas, po který exponujeme (S, Tv)
*po tuto dobu je materiál, citlivý na světlo (dříve např. film, dnes **snímač**=senzor=čip)*
  - k tomu, aby to bylo možné, slouží **závěrka**
závěrka otevře/zavře nebo též zahájí/ukončí vstup světla na snímač
- **clona** (A)
otvor s měnitelnou velikostí, regulující množství světla procházejícího objektivem
  - největší možný otvor (tzn. nejmenší clonové číslo), který lze na – tom či onom – objektivu nastavit, se nazývá **světelnost objektivu** a na každém objektivu je uvedena jakožto jedna ze základních vlastností
- **citlivost** (ISO)
hodnota, udávající citlivost materiálu (v našem případě – snímače) na světlo

■ ad OBJEKT

- ostření
  - ohnisková vzdálenost (ze které vyplývá úhel záběru)
  - skladba obrazu (=kompozice)
-

❖ Co je to **clona**? ... a co udává tzv. clonové číslo?

❖ Které clonové číslo **znamená**, že je otvor větší: 3,5 nebo 8 (také F3.5 popř. F8)?

❖ Jak se na fotografii **projevuje** menší/větší clonové číslo? (též **zde**)

❖ Co je to **expozice**? ... a co udává tzv. expoziční čas (nebo jenom čas)? K čemu slouží **závěrka**? **ukázka 1** **ukázka 2**

❖ Co to **znamená** – čas 30 ? Co to znamená – čas 3'' ?

❖ Který z těchto dvou časů je delší: 5 nebo 60? 10 nebo 10''?

❖ Jak se na fotografii **projevuje** kratší/delší čas?

❖ Co znamená (ve fotografii☺) slovo **citlivost**? Co je to ISO?

❖ K čemu je ISO dobré?

❖ Která z uvedených hodnot ISO **znamená** vyšší citlivost snímače (nebo i filmu ...) na světlo: ISO 100 nebo ISO 400?

❖ Jak se na fotografii **projevuje** nižší/vyšší hodnota ISO?

... a kde se toto všechno dá na *tom či onom fotoaparátu* nastavit?

... a jak nám může fotoaparát s nastavením – případně – pomoci?

- Priorita **clony (A „aperture“)** sami si **zvolíme clonu** a foťák nám „změří“ („dopočítá“) čas
- Priorita **času (S „shutter“)**, u značky Canon ozn. **(Tv „time“)** sami si **zvolíme čas** a foťák nám „změří“ („dopočítá“) clonu
- Plně **manuální režim (M)** vše je v našich rukou – **zvolíme si jak clonu, tak i čas**
- **Programovatelná automatika (P)** necháme to na foťáku (ať si vše „zvolí“ sám)

... a co když chceme – záměrně! – fotku tmavší/světlejší?

- **Korekce expozice (- +)** do minusu – tmavší výsledek, do plusu - světlejší

Další důležité pojmy, ke kterým se v průběhu kurzu ještě mnohokrát dostaneme

---

❖ **Ostření**

(co je to AF a co je to MF?)

- **AF** = *auto focus*, fotoaparát automaticky zaostří tam, kam mu „řekneme“ 😊
- **MF** = *manual focus*, zaostříme sami, většinou otáčením ostřicího kroužku na objektivu (ne všechny fotoaparáty/objektivy tuto možnost mají)

❖ **Ohnisková vzdálenost** (viz 1. prezentace)

(a z ní vyplývající úhel záběru)

❖ **Skladba obrazu** (viz 1. prezentace)

(=kompozice)

... a za domácí úkol máte

Vytvořte 3 dvojice fotografií takto:

- ❑ Ve dvojici bude vždy **jedna fotografie povedená** (dobrá) a **jedna záměrně nepovedená** (špatná), a to z kteréhokoli z těchto hledisek:
  - ❑ dobrá/špatná z hlediska **expozice**
  - ❑ dobrá/špatná z hlediska (nechtěné) **ostrosti**
  - ❑ dobrá/špatná z hlediska **kompozice**
- ❑ Každá dvojice bude vždy zaměřena na **týž objekt** (objekt v nejširším slova smyslu – tedy objektem může být např. krajina ... v podstatě cokoli 😊)

fotky přineste – tak, jako i minule – na flash-ce nebo na SD-kartě

Ať se vám daří! (což je trochu paradoxní přání u nepovedených fotografií 😊)
a už teď se na vás na všechny moc těším, ahoj za týden!

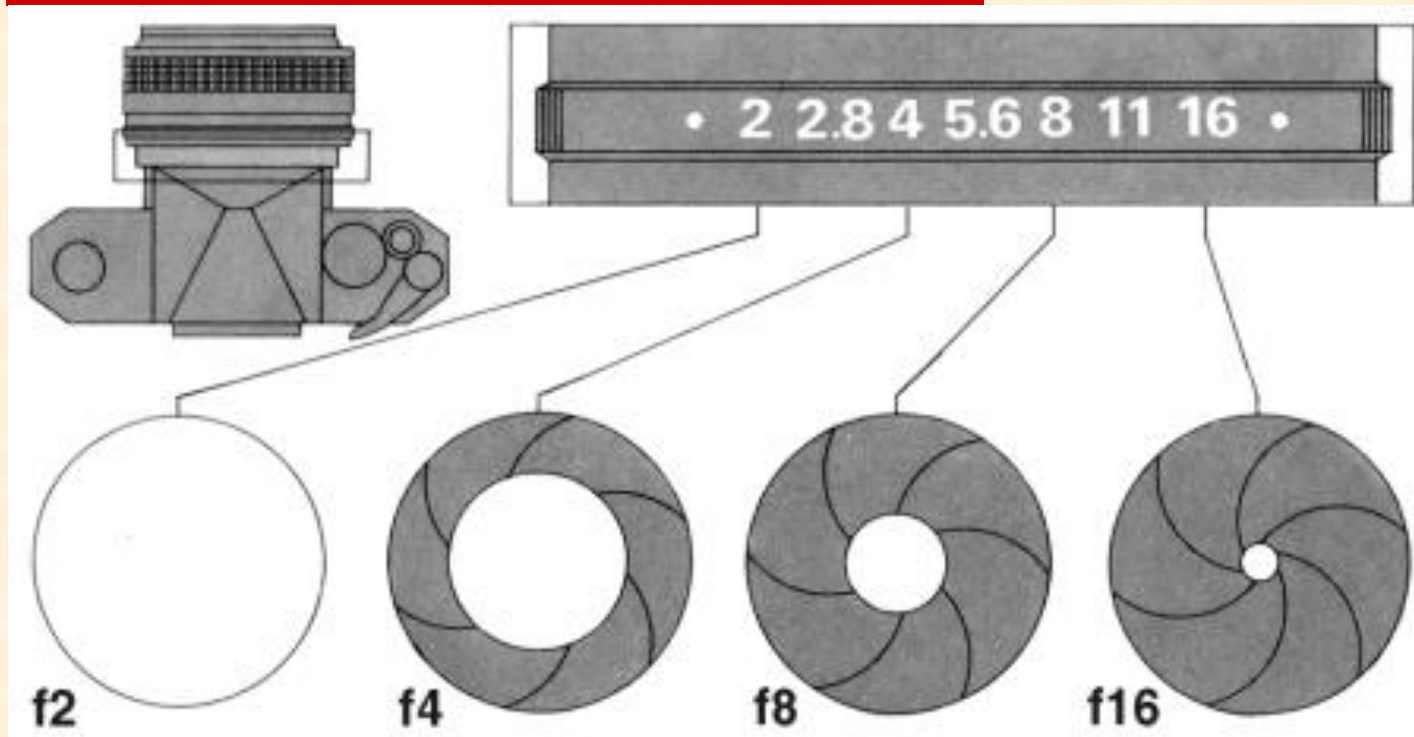
Alice

Návod: fotit fotit fotit fotit ... občas promazat kartu a dál fotit fotit fotit 😊

Clona

otvor s měnitelnou velikostí,
regulující množství světla procházejícího objektivem

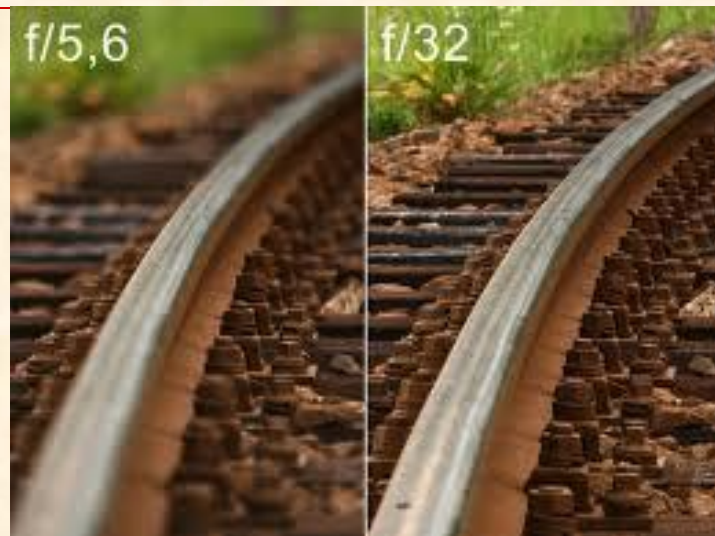
□ Clonová řada, hodnota 1EV, světelnost objektivu

Hloubka ostrosti

je závislá na **1. cloně**, 2. ohniskové vzdálenosti, 3. vzdálenosti od objektu, 4. velikosti snímáče

Závěrka

... umožňuje vstup světla na snímací prvek (expozici) po přesně určenou dobu

30s-15s-8s-4s-2s - **1-2-4-8-15-30-60-125-250-500-1000** - **2000-4000-8000**
velmi dlouhé časy **základní řada** **velmi krátké časy**

S nastavením času (resp. určením expozice) souvisí:

- Ostrost/neostrost
  - Záměrně (zmrazení nebo naopak pohybová neostrost apod.)

Závěrka

... umožňuje vstup světla na snímací prvek (expozici) po přesně určenou dobu

30s-15s-8s-4s-2s - **1-2-4-8-15-30-60-125-250-500-1000** - **2000-4000-8000**
velmi dlouhé časy **základní řada** **velmi krátké časy**

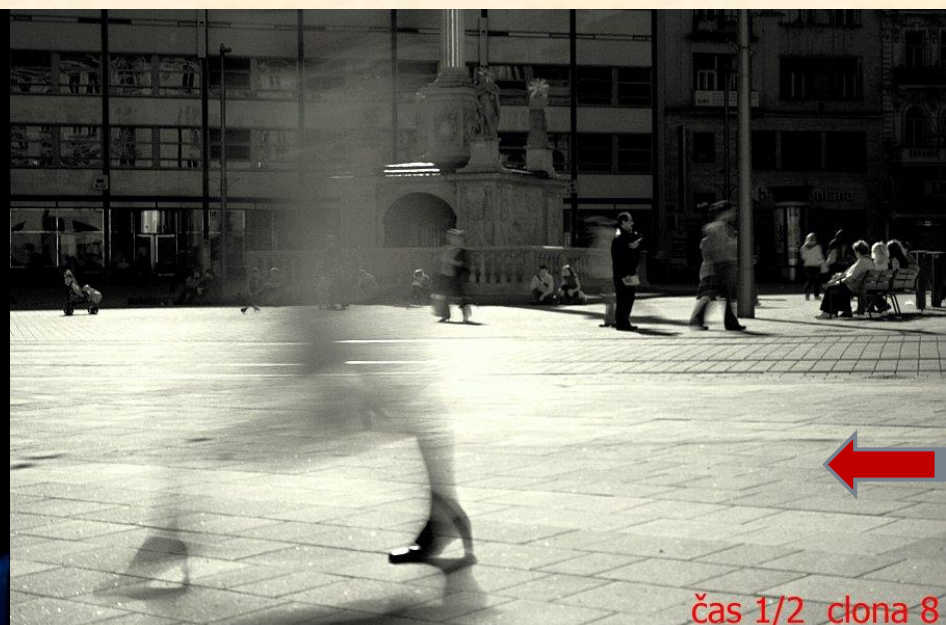
S nastavením času (resp. určením expozice) souvisí:

- Ostrost/neostrost
  - Záměrně (zmrazení nebo naopak pohybová neostrost apod.)

Velmi krátký čas

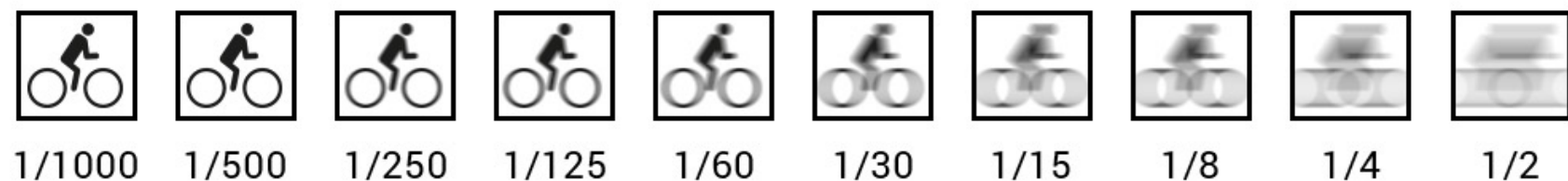
Velmi dlouhý čas

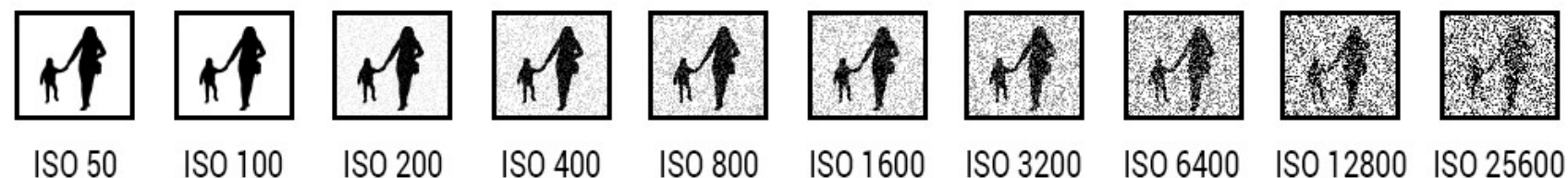
Clonové číslo / hloubka ostrosti

Expoziční čas / pohybové rozostření

Citlivost ISO / zrnitost fotografie

1/500

1/250

1/125

1/60

1/30

1/15

1/8

1/4

1/2

